

Kardinál Tomko o pápežovi

Odstúpenie pápeža stále vyvoláva množstvo otázok. Jediný Slovák, ktorý bol pri ohlásení jeho abdikácie, bol kardinál Jozef Tomko.

Patrik Švajda, moderátor: „V službách cirkvi zažil šiestich pápežov. Markíza dnes poskytol zaujímavý rozhovor.“

Zlatica Puškárová, moderátorka: „Pápežov odchod prekvapil podľa slovenského kardinála Jozefa Tomka aj blízke okolie Benedikta XVI.“

Jozef Tomko, kardinál: „Ja som bol prekvapený, pretože to nikto nečakal, neboli sme zvyklí na také kroky, dokonca v posledných storočiach, takže to bola taká veľká novota.“

Zlatica Puškárová, moderátorka: „S Benediktom XVI. sa pozná dlhé

roky. Milý, priateľský a pokorný. Takto ho vníma kardinál Tomko.“

Jozef Tomko, kardinál: „Musím povedať ale veľkú kritiku ja na tlač, ktorá ho vždy predstavovala, to museli byť predstavení ako zlí ľudia, ako ho volali ako Panzer-Kardinal, to ma vždy bolelo.“

Zlatica Puškárová, moderátorka: „Kardinál Jozef Tomko má osemdesiatosem rokov a tak sa na voľbe nového pápeža už nezúčastní.“

Jozef Tomko, kardinál: „Som sa tak čudne, vzhľadom na vek a podobne, tak som sa nedostal do konkláve. Nechajme sa prekvapiť, ja tiež môžem byť zvedavý, ale čakám, čo bude, čo teda nám ten Duch Svätý pripraví.“

Markíza, 15/02/2013

Benedikt svoj odchod plánoval, tvrdí Zvolenský

Pápež Benedikt XVI. sa na svoje rozhodnutie abdikovať pripravoval dlhšie a mal ho dobre premyslené. Povedal to včera v diskusnej relácii RTVS O päť minút 12 bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský. Tejto myšlienke nahrávajú kroky pápeža z nedávnej minulosti. Pred časom napríklad pri návšteve regiónu zasiahnutého silným zemetra-

sením navštívil hrob jedného zo svojich predchodcov Celestína V. a položil naň pálium. Pritom práve Celestín V. sa v roku 1294 stal dosiaľ jediným pápežom, ktorý dobrovoľne abdikoval. Všetkých ostatných do tohto kroku donútili. Druhým v histórii bude v poslednom februárovom dni práve Benedikt XVI. (red), HN 18/02/2013

Pápež zatienil parlamentné voľby

Nečakané ohlásenie rezignácie pápeža Benedikta XVI. môže ohroziť návrat expremiéra Silvia Berlusconiho na čelo talianskej exekutívy. Dôvodom je, že šokujúce pápežovo odstúpenie je v posledných dňoch hlavnou témou prakticky vo všetkých talianskych médiách. Ešte predtým talianska tlač písala najmä o blížiacich sa parlamentných voľbách a možnom Berlusconiho návrate. Aj vďaka tomu sa jeho strane Ľud slobody podarilo v prieskumoch postupne sťahovať náskok pred vedúcou ľavicovou koalíciou bývalého komunistu Piera Bersaniho. Zoskupeniu viacnásobného talianskeho premiéra Ber-

lusconiho ešte minulý týždeň nameľali 28-percentnú podporu, pričom za Bersaniho Demokratickú stranu by hlasovalo 33 %. Len pred dvoma mesiacmi bol pritom rozdiel medzi oboma zoskupeniami na úrovni 15 až 20%. Do parlamentu by sa s podporou 12% dostala aj centristická koalícia menších strán dosluhujúceho premiéra Maria Montiho, tú však predbehlo Hnutie piatich hviezd bývalého komika Beppeho Grilla, ktoré má 16%. Asi tretina Talianov ešte stále nevie, komu dá svoj hlas. Parlamentné voľby v Taliansku budú 24.-25. februára. (sita, tasr

Peter Dodek, Šport 16/02/2013

Utiahne sa

Po včerajšom vystúpení sa pápež uzavrie s významnými kardinálmi a biskupmi v Apoštolskom paláci. Pôstne obdobie stráví modlitbami a rozjímaním nad tým, čo za 8 rokov vo funkcii dosiahol a čo nie. V nedeľu 24. februára prednesie modlitbu z okna, 27. februára nasleduje posledná audiencia. O 20.00 h 28. februára už nebude pápežom.

(bar), Plus jeden deň 18/02/2013

Zrátajte majetok

Maďarič vyzýva všetky cirkvi

Minister kultúry Marek Maďarič zisťuje, či sa cirkvi dokážu užiť sami, alebo na svoj chod potrebujú pomoc štátu. Od tohto sa potom bude odvíjať návrh alternatívnych systémov financovania cirkví. Na tých by mal Maďarič podľa vlastných slov popracovať už tento rok.

Všadeprítomná kríza núti vládu prehodnocovať a šetriť, kde sa dá. Na rad tak prišlo aj financovanie cirkví, ktoré však chce minister reformovať až po súhlase oboch strán. Na decembrovom zasadnutí expertnej skupiny vznieslo ministerstvo kultúry požiadavku, aby cirkvi poskytli informácie o stave svojho majetku. „Od tejto odpovede sa bude determinovať naše ďalšie správanie. Na strane cirkví by mala byť vôľa povedať, akým majetkom disponujú, lebo bez toho nie je možné nastaviť dobrý systém financovania,“ konštatoval Maďarič.

Bez nadšenia?

Zdá sa však, že také jednoduché to minister zase nebude mať. „Na jednej strane chápem ich názory, ktorými argumentujú, že je to pre nich komplikované zistiť, ale keď vedia v iných veciach vystupovať jednotne, mali by dokázať deklarovať, aký je reálny stav ich majetku. Možno je taký zaťažovaný, že verejnosť uzná, že si cirkev vzhľadom na plnenie dôležitých funkcií zaslúži finančnú podporu,“ dodal minister.

(tasr), Plus jeden deň 18/02/2013

Vatikánsku banku povedie prvýkrát cudzinec

Po mesiacoch hľadania urobili kardináli šéfom Vatikánskej banky nemeckého právnika.

Vatikán sľuboval, že to potrvá niekoľko dní, nakoniec sa nový šéf Vatikánskej banky hľadal osem mesiacov. Zo 40 kandidátov kardináli vybrali nemeckého právnika Ernsta von Freyberga. Podľa Financial Times to bude prvý Netalian na čele finančnej inštitúcie s oficiálnym názvom Ústav pre veci viery.

Ideálna voľba

Freyberg (54) je podľa hovorca Vatikánu Frederika Lombardiniho „ideálna voľba“. Podľa AP má vynikajúci kredit vo finančných i katolíckych kruhoch. Je poradcom pri fúziách, šéfuje DC Advisory Partners, poradenskej firme pre firemné financie, je členom Rádu maltezských rytierov a je to katolík. Freyberga (na snímke TASR/AP) schválil pápež Benedikt XVI. ešte pred tým, než prekvapil svet rozhodnutím rezignovať. Bude to jedno z jeho posledných rozhodnutí, než koncom februára skončí na čele katolíckej cirkvi. A je dôležité. Pápež sa osobne posledné štyri roky snažil zlepšiť povest' kritizovanej Vatikánskej banky, ktorej roky vyčítajú, že nerobí dosť proti praniu špinavých peňazí. Banka spravuje asi 4 miliardy eur a 33 400 kont. Podozrivé sú hlavne anonymné účty a ich neznámi majitelia, ktorí robia nejasné prevody a iné finančné transakcie. V minulosti využívali podľa magazínu Der Spiegel tieto kontá diktátori z tretieho sveta, ľudia spojení s mafiou či teroristami, ale aj skorumpovaní politici a boháči, ktorí spreneverovali dane.

Nedrží sa pravidiel

Roky kontrolné úrady upozorňujú banku, že nedodržiava pravidlá predpísané pre európske finančné inštitúcie. Šéf Vatikánskej banky Ettore Gotti Tedeschi v máji 2012 rezignoval iba deň pred zatknutím pápežovho komorníka, ktorý vynesol tajné cirkevné dokumenty. Aféra Vatilekas odhalila spory cirkevných hodnostárov vo Vatikáne, v ktorých mohol hrať Tedeschi svoju úlohu.

Miriam Zsilleová
SME 16/02/2013

Rezort kultúry pripravuje alternatívne spôsoby financovania cirkvi

Rezort kultúry pripravuje alternatívne spôsoby financovania cirkvi. Čaká však na to, či sú ochotné poskytnúť informácie o stave svojho majetku. Ministerstvo chce zistiť, či sa cirkvi nachádzajú v situácii, keď nevyhnutne potrebujú podporu štátu, alebo či by si mohli pomôcť vlastným majetkom. Pre premiéra Roberta Fica zatiaľ téma odluky cirkvi od štátu nie je aktuálna a to ani v čase konsolidácie verejných financií. V relácii Sobotné dialógy povedal:“

Robert Fico, predseda Vlády SR: „Vyvolávať akékoľvek napätie v tomto období by bolo asi dosť nezodpovedné a potrebuje aj cirkvi, náboženské spoločnosti, aby prispievali k takému pokoji a zmieru v štáte, pretože budeme prijímať ďalšie a ďalšie rozhodnutia a to určite vyžaduje dlhší čas ako nejaké administratívne rozhodnutie od stola, že zajtra to takto urobíme a inak to nebude. Preto by som bol asi trpezlivejší ako v iných prípadoch.“

Rádio Regina, 16/02/2013

Bude pápežom kardinál z Kysúc?

V Rakovej udelili čestné občianstvo Polycarpovi Pengovi, ktorý bude voliť hlavu cirkvi

Budúci pápež má byť vraj čiernej pleti. Jeden z možných kandidátov je aj kardinál Polycarp Pengo (68) z africkej Tanzánie, ktorý niekoľko rokov navštevuje Rakovú pri Čadci. Od vlaňajška je čestným občanom rodnej obce Jána Palárika.

Podľa proroctva príde po Benediktovi XVI. už len jeden pápež a ten bude čiernej pleti. Po abdikácii súčasnej hlavy cirkvi sa hovorí aj o tom, že na svätopeterský stolec zasadne niekto z Afriky, kde sa katolícka viera dynamicky rozširuje. Z tohto kontinentu pochádza aj Polycarp Pengo, jeden zo 117 kardinálov do 80 rokov, ktorý bude pápeža voliť a zároveň ho môžu zvoliť. Kardinála Penga priviedol na Slovensko páter Andrej Urbanski z poľskej obce pri Zywieci v roku 1997. O rok neskôr ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za kardinála pre Tanzániu. Naposledy navštívil Kysuce minulý rok v júni, a to pre obec Raková pri významnej udalosti. Kardinálovi udelila čestné občianstvo. Tento titul získal práve spolu s páterom Urbanskim, ktorý má k Rakovej veľmi blízky vzťah. „Rakovčanov spoznal v Poľsku na púťach, vraj od nás pochádza aj jeho babička. Začal sem chodiť ešte za socializmu, a keď odišiel do Tanzánie, priviedol aj kamaráta,“ vysvetlil starosta obce Anton Heglas. Polycarp Pengo sa v pozícii kardinála zúčastnil aj na ostatnom konkláve. Voľbu najvyššieho predstaviteľa katolíckej

cirkvi si pre abdikáciu Benedikta XVI. už čoskoro zopakuje. Tentoraz má šancu aj on. Hoci nepatrí medzi horúcich kandidátov, Kysučania si myslia, že by bol dobrým pápežom. „Je pokorný, zaujíma sa o ľudí. Keď k nám prišiel, chcel sa zoznámiť tiež s rodinami. Je bezprostredný, každého objíma,“ opisali ho veriaci z tejto obce. Sám sa však na tomto poste nevidí. „Bavili sme sa o tom. Zasmial sa nad tým, že je na pápeža príliš mladý,“ vraví starosta.

Poslali pápežove vlasy

Rakovčanov minulý rok potešil vzácny dar, ktorý im poslali Andrej a Polycarp. Sú to vlasy Jána Pavla II. Aj to bol dôvod, prečo obom mužom v lete udelili čestné občianstvo. A tak je kardinál Pengo nielen občanom Tanzánie, Vatikánu, ale najnovšie i malej kysuckej obce pri Čadci. „Ak sa stane pápežom, bude to pre nás česť, že ho osobne poznáme,“ hovorí pyšne Rakovčanina.

Polycarp Pengo bol v Rakovej niekoľkokrát. Vždy sa tam zastaví cestou do Poľska k Andrzejovi Urbanskému. Odsľúži svätú omšu, s Rakovčanmi absolvuje výlety. Stretne sa s rodinami, so slovenskými biskupmi a navštívi okolité farnosti. Svojim najbližším vždy prinesie malé suveníry, ružence, sošky svätcov či sväté písma. Ani on však neodchádza s prázdnyimi rukami. „Rozprával nám o biede v Afrike. Preto sme v dedine urobili malú finančnú zbierku, ktorú sme mu odovzdali,“ povedali Rakovčanina.

Miroslava Dírerová
Plus jeden deň 16/02/2013

Zvolia nového pápeža skôr?

Čo vyhovuje Rímu, nemusí vyhovovať svetu. Po nečakanom oznámení rezignácie z Vatikánu zaznieva, že na nového pápeža sa možno nebude musieť dlho čakať. Najvyššie kruhy katolíckej cirkvi zvažujú, že by voľbu novej hlavy začali hneď po odchode Benedikta XVI. na dôchodok, aby Petrov stolec zostal prázdny čo najkratšie. Podľa kritikov tohto rozhodnutia by však zo skoršieho konkláve profitovali najmä vatikánski kardináli. Vatikán dôvodí, že skoršia voľba by zaistila svetu pápeža na celé obdobie veľkonočných sviatkov. „Je to otázka, o ktorej sa debatuje,“ priznal diskusie o skoršej voľbe pápeža vatikánsky hovorca Federico Lombardi. „Je možné, že sa podarí pripraviť návrh o posunutí začiatku konkláve, ktorý by kardináli schválili hneď v prvý deň po pápežovom odchode,“ povedal hovorca. Benedikt XVI. prestane byť pápežom 28. februára o 20. hodine. Cirkevné zákony nariaďujú, aby sa konkláve - stretnutie kardinálov s právom voliť - začalo najskôr 15 dní a najneskôr 20 dní po uvoľnení svätopeterského stolca. Opatrenie má dať voliacim kardinálom z celého sveta dostatok času na to, aby priestovali do Ríma a na voľbu sa pripravili. Benedikt tohto nástupcu by mala určiť viac ako stovka kardinálov - presný počet závisí od toho, koľkí z nich nedovŕšia k začiatku konkláve 80 rokov. „Teraz je iná situácia,“ vysvetlil špekulácie Lombardi. Keďže pápež nezomrel, ale odchádza, kardináli majú na prípravu o tri týždne viac času. Cirkevné authority preto budú skúmať, či pravidlá pápežskej voľby umožňujú aj takúto interpretáciu. Agentúra AP uvádza, že ak chce cirkev stíhať najväčšie kresťanské sviatky roka s novým pápežom a bez stresov, mala by svoju novú hlavu poznať najneskôr 17. marca. Tradícia totiž velí, že nový Svätý Otec sa úradu ujíma na nedeľňajšej omši a nasledujúca nedeľa je už takzvaná Kvetná, ktorou sa začínajú veľkonočné sviatky. Objavujú sa však aj kritické hlasy, ktoré pred ohýbaním pravidiel varujú. „Zákon jasne hovorí, že konkláve sa nesmie začať skôr ako 15 dní po smrti alebo rezignácii pápeža. Cirkevné zákony nemožno meniť len tak,“ domnieva sa americký jezuita a komentátor diania v cirkvi Thomas Reese.

„Meniť ich môže len pápež a po jeho rezignácii nikto. Ak by však pápež zmenil pravidlo o konkláve pred svojím formálnym odchodom, na čo má nárok, médiá by okamžite zaplavili konšpiračné teórie o tom, kto zo zmeny bude profitovať. Toto cirkev nepotrebuje,“ uviedol pre Pravdu. Podľa amerického odborníka na Vatikán majú pravidlá svoje opodstatnenie a urýchlenie konkláve by mohlo posunúť rovnováhu síl. „Z krátkeho obdobia pred začiatkom konkláve budú ťažiť kardináli z Rímskej kúrie, pre ktorých je Vatikán domácou pôdou. Oni poznajú všetkých ostatných kardinálov, pretože tí chodia do Ríma na návštevy. Nevatikánski kardináli sa však zväčša nenavštevujú navzájom vo svojich diecézach. Ak si chcú spraviť názor na iných kardinálov, obracajú sa na svojich kolegov v Ríme. Čím viac času majú kardináli na rozhovory medzi sebou a na spoznávanie sa. Čím je obdobie pred konkláve dlhšie, tým sú nevatikánski kardináli menej závislí od svojich rímskych kolegov,“ povedal. Odchádzajúcemu pápežovi prišlo včera zaželať veľa šťastia vyše stotisíc ľudí. Benedikt XVI. viedol na Námestí sv. Petra svoju predposlednú verejnú modlitbu Anjel Pána. Desaťtisícom veriacim z celého sveta poďakoval za podporu a poprosil ich o modlitby za neho i za jeho nástupcu. „Cirkev vyzýva všetkých svojich členov na obnovu. To znamená boj, duševnú bitku, pretože zlý duch nás pokúša, aby sme opustili cestu k Bohu,“ povedal Benedikt. Pápež sa bude tento týždeň venovať pôstnemu rozjímaniu. Pred veriacich predstúpi znova až budúcu nedeľu a potom v predvečer rezignácie. Po odchode z čela cirkvi odíde najskôr do letného sídla Castel Gandolfo a po rekonštrukcii budúceho príbytku sa vráti do Vatikánu. Podľa odborníkov ide o praktické riešenie - pápežský štát nemusí vysieľať s pápežom ochranu ani ho zverovať policii iného štátu, jeho budúca rezidencia sa nemôže stať symbolom alternatívy k Vatikánu a v neposlednom rade je pápež na dôchodku chránený pred pokusmi o žaloby.

Je možné, že sa podarí pripraviť návrh o posunutí začiatku konkláve. Federico Lombardi hovorca Vatikánu
Miloslav Surgoš, Pravda 18/02/2013

Vatikán sa mení

Sväta stolica sa možno poľudštiť. Zdá sa, že rezignáciou pápeža Benedikta XVI. sa vo Vatikáne začnú diať zaujímavé veci. Podľa exposlanca za KDĽH Františka Mikloška by táto udalosť mohla viac priblížiť cirkev krajinám v Afrike či Ázii.

„Neviem, koho Pán Boh povolá na ten úrad, ale je možné, že sa cirkev otvorí ináč. Pre krásu miestnych cirkví, ako je africká, juhoafrická, ázijská,“ povedal v diskusnej relácii televízie Markíza Na telo Mikloško. Bývalý poslanec si tiež myslí, že by sa tieto zmeny mali prejaviť aj v administratívnej oblasti. Cirkev by si nemala udržiavať taký odstup. „Musí sa premeniť na niečo, z čoho bude mať človek pocit, že prichádza k svojmu bratovi,“ dodal Mikloško.

Dá sa prekvapiť

Slovenský kardinál Jozef Tomko povedal, že cirkev netreba vnímať iba ako Vatikán. „Dnes je cirkev všeobecná a svetová,“ povedal. K tomu, či je načase, aby bol pápež aj z iného kontinentu ako z Európy, sa však priamo nechcel vyjadriť. Aj on sa vraj dá prekvapiť. Súčasnú situáciu vo Vatikáne pred konkláve opísal ako pokojnú a normálnu.

(Ias), Plus jeden deň 18/02/2013

O histórii Dómu

Bezplatná prehliadka bratislavskej kultúrnej pamiatky

Za múry jednej z najvýznamnejších pamiatok v centre hlavného mesta, do Dómu sv. Martina, zaviedie záujemcov najbližšia prehliadka v rámci projektu Poznaj Staré Mesto.

Bezplatná prehliadka sa uskutoční v stredu 20. februára a záujemcovia sa stretnú pred chrámom o 17.00 h. Záujemcom poodhalí históriu aj súčasný život Dómu pomocný biskup Jozef Haľko. Rozprávateľ bude aj o období korunovácie. Bezplatné prednášky budú pokračovať 6. marca, keď historik Štefan Holčík v Staromestskej sieni porozpráva o palácoch v Starom Meste. (tasr), Plus jeden deň 18/02/2013

Mal topánky od Prady?

Po stopách pápeža Benedikta XVI. v rímskej št vrti Borgo

Z Ríma MILAN ŠIMÁK

Joseph Ratzinger v rímskej štvrti Borgo pozná väčšina ľudí. Ešte keď bol kardinálom, pristavil sa pri miestnych na kus reči.

„Zvykol sa tu prechádzať uličkami, ešte keď bol kardinálom. Často chodieval jedávať do tunajších reštaurácií a každý ho tu poznal,“ povedal nám miestny tesár. Nasmeroval nás k obuvníkovi, ktorý mu vyrobil slávne červené topánky. Po ceste tam sme narazili aj na obchod s róbbami pre biskupov a kardinálov. „Áno, chodil aj ku mne do obchodu, ešte keď bol kardinálom,“ povedala nám majiteľka predajne odevov pre duchovných. V štýle obliekania nadviazal Joseph Ratzinger na obliekanie Jána Pavla II. a preferoval najmä tradičný odev s odkazom do histórie. Podobné šatstvo s predlohou v stredoveku stojí v tomto obchode 2 700 eur. Majiteľka nám však na otázku, či ho nosil aj Ratzinger, odpovedala len potmehudským úsmevom. Oprášil tiež veľmi starý odev nazvaný „pianet“. Ten však pre neho, keď sa stal pápežom, už vyrábali na zákazku krajčíri objednaní Vatikánom. „Je to skvelý pápež a svojim odstúpením urobil veľké gesto, keďže poukázal na korupciu v cirkvi,“ myslí si sym-

patická majiteľka obchodu. „Odstúpil, aby sa cirkev mohla očistiť zvnútra. „Možno si myslel, že bude žiť kratšie, pretože vedel, koľkým problémom v cirkvi bude musieť čeliť. A zrejme mal aj strach, že na sklonku života sa stane rovnako slabý ako Ján Pavol II. a nebude môcť čeliť ťažkým výzvam,“ dodala obchodníčka.

Topánky na mieru

O pár metrov ďalej sme sa u peruánskeho obuvníka Antonia dozvedeli pravdu o pápežových červených topánkach. Dal si ich vyrobiť firmou Prada, ako kolovalo v médiách? Nie je to tak a obuv vyrobil v skromnej dielni uznávaný obuvník, ktorý stále pracuje tradičnými metódami a rád experimentuje s dizajnom topánok. „Poznám ho a bol mojím klientom, keď bol ešte kardinálom. Keď sa stal pápežom, vyrobil som pre neho nové topánky a dodnes mu ich opravujem,“ povedal nám remeselník Antonio. Topánky sa totiž často poškodia najmä na špičke a pápežov asistent ich obuvníckemu majstrovi vždy prinesie, aby ich dal dokopy. Majster obuvník by si chcel v Ríme otvoriť aj školu, kde by najmä mladých zavesoval do obuvníckeho remesla, ale mesto mu na to zatiaľ odmieta finančne prispieť.

Plus jeden deň 18/02/2013

Pápeža podporili davy ľudí

Meno nástupcu Benedikta XVI. bude možno známe o niečo skôr.

VATIKÁN, BRATISLAVA.

Niekoľko desiatok tisíc ľudí sa dnes na obed zúčastnilo na pravidelnom pápežskom požehnaní na Námestí sv. Petra vo Vatikáne. Katolícki veriaci z celého sveta si nechceli dať ujsť jedno z posledných verejných vystúpení odstupujúceho Benedikta XVI. „Chceli sme mu popriať všetko dobré. Chce to odvahu prijať tento post, ale ešte väčšiu pri rozhodnutí odísť,“ povedala pre CBS Amy Championová, veriaca z Walesu. Vedenie Ríma sa pre veľký záujem ľudí rozhodlo dokonca posilniť mestskú dopravu. Bežne sa totiž na ne-

del'nom požehnaní zúčastňuje len pár tisícok veriacich. Ošiaľ okolo Vatikánu bude pokračovať až do zvolenia novej hlavy cirkvi. V sobotu Vatikán pripustil, že sa celý proces pokúsi urýchliť. Konkláve, volebné zhromaždenie kardinálov, je naplánované na polovicu marca. Keďže zámer Benedikta XVI. odstúpiť je známy dopredu, rovnako ako dátum abdikácie, podľa vatikánskeho hovorcu Frederica Lombardiho sa môžu kardináli stretnúť ešte pred termínom. Záležat' bude len na ochote kardinálov prísť do Ríma o niečo skôr. Vatikán inak pri príležitosti odchodu pápeža žiadne oficiálne akcie nechystá.

Juraj Čokyna, SME 18/02/2013

Verím, že nový pápež mi pomôže!

Odvolaný arcibiskup Róbert Bezák (52) Nevzdáva sa! Napriek tomu, že už vyše pol roka nemá možnosť slúžiť omše a stále sa nedozvedel pravdu, prečo ho pápež Benedikt XVI. odvolal, Róbert Bezák verí v lepšie časy. Nádeje vkladá do nového pápeža, ktorého zvolia na konkláve v polovici marca.

Prehodnotí nový pápež Bezákov prípad? „Bol by som tomu rád. Veď mám ešte len 52 rokov, 1. marca budem mať 53, takže by som nechcel ešte nejakých 25 rokov byť len takto, ako teraz žijem... Mne tento život neprípadá plnohodnotný. Bol by som, samozrejme, rád, ak by sa môj prípad revidoval, alebo aspoň by sa naň pozreli inými očami. S novým pápežom totiž prídu aj noví ľudia, jeho noví spolupracovníci - možno budú mať troška iný pohľad ako tí súčasní,“ nádeja sa Bezák, ktorého ubíja postavenie arcibiskupa na dôchodku bez možnosti pravidelne slúžiť svätej omše. V televízii TA3 sa najnovšie prihovára ľuďom v relácii Slovo v čase. „Bola mi ponúknutá možnosť, aby som mal cez pôstne obdobie, počas šiestich nediel, taký krátky príhovor. Je to pre mňa priestor, ako môžem do tohto sveta povedať predať len aj pár duchovných slov. Teraz som totiž v situácii, že nemám kostol, kde by som mohol verejne účinkovať,“ vysvetlil emeritný arcibiskup. Od cirkvi však dostal zákaz verejne sa vyjadrovať, ale ten už viackrát porušil. Duchovná relácia mu však vraj nemôže uškodiť.

(vš, ad'), Nový Čas 18/02/2013

ČSSD žiada zrušenie reštitúcií

Ústavnú sťažnosť podala ČSSD na cirkevné reštitúcie. Žiada vrátiť majetok, ktorý podliehal verejnoprávnej regulácii a chce, aby súd preveril argument, či nemá byť vydaný aj majetok, ktorý nepatrí cirkvám. Hlavne katolícka má dostať majetok v hodnote 75 miliárd korún (takmer 1,9 miliardy eur).

(čtk), Pravda 19/02/2013

Buďme skromní

Bezák odkázal cez svoju reláciu

Odvolaný trnavský arcibiskup Róbert Bezák sa po mesiacoch mlčania opäť zapája do spoločenského života. Má vlastnú televíznu reláciu a kňaz Anton Srholec si ho dokonca vie predstaviť v tíme nového pápeža.

Prvýkrát sa Bezák prostredníctvom svojej relácie Slovo v čase v televízii TA3 predstavil včera. Ide o formu duchovného slova. Bezák hovoril najmä o význame pôstneho obdobia. „Prichádza chvíľa skromnosti. Čo je aj múdre a vhodné. Veď človek skutočne nemôže žiť len tým, ako svoj život stále žije v smiechu, v opojnosti,“ povedal Bezák. Zároveň upozornil, že človek by mal pozerieť aj na to, čo robí pre druhých.

Do Vatikánu?

Relácia by sa na obrazovkách mala objavovať každý týždeň. Bezákova neutešená situácia sa tak začína obracať k lepšiemu. Dúfa v to i kňaz Anton Srholec, ktorý sa vyjadril v diskusnej relácii televízie Markíza Na telo: „Čakám, že ho dajú do vyšších služieb, aj na to má, aby Slovensko reprezentoval nejaký v novom tíme, ktorý si nový pápež urobí.“ Či Bezáka prizvú do Vatikánu, ukáže až čas. (las)

Plus jeden deň 18/02/2013

Popreli pápežov dôchodok

Vatikán dementoval informácie talianskej tlače o tom, že pápež Benedikt XVI. bude po skončení pontifikátu dostávať dôchodok vo výške 2500 eur. Náместník vatikánskeho hovorca Ciro Benedettini označil tieto úvahy za smiešne a zdôraznil, že sa opierajú o predpoklad, že Benedikt XVI. sa ako emeritný rímsky biskup ocitne na úrovni ostatných talianskych biskupov. To nemá so situáciou pápeža nič spoločné, dodal. Benedettini a pripomenul, že ide o bezprecedentný prípad, v ktorom nejestvuje žiadny vzor, o ktorý by sa bolo možné oprieť.

(tasr), SME 20/02/2013

Odchod ako akt oslobodenia

Je to akt oslobodenia a mení sa tým budúcnosť pápežského úradu. Tak takto hodnotil parížsky arcibiskup, kardinál André Vingt – Trois rezignáciu Benedikta XVI. Podľa neho ani jeden pápež už nebude cítiť morálnu povinnosť zostať v úrade až do smrti. Mnohí sa domnievajú, že Ratzingerov prelomový krok môže spustiť lavínu udalostí, ktoré boli doteraz pre cirkev úplné tabu.

Barbara Štefániková, reportérka TA3: „Pápež sa v týchto dňoch venuje modlitbám a meditácii. Tie sú súčasťou jeho prípravy na slávenie Veľkej noci. Tú oslávi už ako emeritný biskup rímsky. K svojmu občianskemu menu Joseph Ratzinger sa už údajne nevráti. Talianske médiá informovali, že po abdikácii bude poberať biskupskú penziu vo výške 2,5 tisíc eur mesačne. Ak by ho ale jeho nástupca menoval kardinálom, dostával by dvakrát toľko. Tesne po rezignácii na Pet-

rov stolec zamieri do sídla pápežov pár kilometrov od Ríma. Bežný život bude tráviť v zrekonštruovanej budove, ktorá patrí ku klášturu na okraji vatikánskych záhrad. Spoločnosť mu bude robiť jeho terajší tajomník a rádové sestry zo spoločenstva Memores Domini. Stále nezodpovedanou zostáva otázka, kedy konkláve zvolí jeho nástupcu. Hovorca Vatikánu Federico Lombardi nevyhlásil, že ak sa v Ríme zide dostatočný počet kardinálov, mohol by sa veľkým dňom stať 1. marec. Otázniky visia aj nad menami, ktoré majú šancu obsadiť úrad Svätého Otca. Špekuluje sa, že prvýkrát od 8. storočia by ním mohol byť neeurópan. Najčastejšie sa skloňujú kandidáti z Argentíny, Filipín, Brazílie, Spojených štátov či Kanady. Z hry ale údajne nevypadlo ani Taliansko.

Barbara Štefániková
TA3, 18/02/2013

Noc kostolov pokračuje

Najúspešnejší projekt Roberta Bezáka sa nakoniec podarilo zachrániť. Našej televízii sa podarilo zistiť, že Noc kostolov bude aj tento rok, aj keď v poriadne oklieštenej verzii. Bezákov nástupca na arcidiecéze dal totiž od celého projektu ruky preč. Noc kostolov sa preto rozhodol zachrániť až trnavský dekan.

180 kostolov, 28 tisíc návštevníkov po celom Slovensku a desiatky domácich a zahraničných kapiel. To je len stručná vizitka poslednej Noci kostolov, ktorú rozbehol ešte bývalý trnavský arcibiskup Róbert Bezák. Ľudia sa tak mohli na majú chvíľu dostať do inak nedostupných kláštorov alebo kaplniek skoro po celom Slovensku. No s odchodom Bezáka z Trnavy zrazu dostal úspešný projekt červenú. Arcidiecéza ho tento rok z ničoho nič stopla. Zachrániť sa ho ale rozhodol tento trnavský dekan. Marcel Kubinec, dekan trnavskej farnosti: „Sme sa rozhodli na úrovni našej farnosti, že Noc kostolov zorganizujeme.“

Lukáš Zuzelka, reportér TA3: „Organizátori majú teraz pred sebou niekoľko problémov. Noc

kostolov robia na poslednú chvíľu. Podľa všetkého sa to odrazí aj na programe.“

Marcel Kubinec, dekan trnavskej farnosti: „Hoci je už dosť napätý termín, ešte stále hľadáme a oslovujeme aj rôzne aj kapely, alebo aj skupiny.“

Lukáš Zuzelka, reportér TA3: „Do Noci kostolov sa teraz môžu zapojiť aj iné farnosti. Nový ročník oceňuje aj bývalá organizátorka. Predchádzajúce ročníky podľa nej ukázali, že celý projekt je výnimočný.“

Margita Vanovčanová, bývalá hovorkyňa Noci kostolov: „Ktokoľvek sa len môže tešiť z takejto iniciatívy, pretože je to dobrá vec, dobrý nápad.“

Lukáš Zuzelka, reportér TA3: „Faktom ale je, že súčasné vedenie Trnavskej arcidiecézy už stihlo zrušiť väčšinu projektov Roberta Bezáka. Okrem Noci kostolov dostali stopku aj ďalšie Bezákovy projekty. Jedným z nich je aj reštaurácia na arcibiskupskom úrade. Reštaurácia je zatvorená od minulého júla a podľa našich informácií sa už s jej otvorením nepočíta.“

Liberálny pápež je skúškou logiky

Pri úvahách o budúcom pápežovi nejde o žiadne záhady, výsledok je vopred zrejmý. Každý z možných adeptov už osvedčil svoju lojalitu cirkvi a určite ju neohrozí revolučnými zmenami.

Rezignoval konzervatívny pápež. Bol známy konzervatívnymi názormi na antikoncepciu, potraty a homosexualitu. Bude nový pápež z konzervatívneho alebo liberálneho tábora? Chvilami sa zdá, že konzervatívne alebo liberálne musí byť aj koleso na papamobile a káva pri pápežských raňajkách. Ide o nepodarené mediálne skratky a prefláknuté mantry alebo majú tieto kategórie reálny obsah?

Chaos v pojmoch

Ten najprimitívnejší preklad „konzervatívneho“ a „liberálneho“ je jasný. To prvé znamená spiatocníctvo, druhé voľnomyšlienkarstvo či novátorstvo. Všetko ostatné je však zamotané viac, ako sa zdá. Už len preto, lebo ide o voľne (a bez prísnejšieho rozlišovania) prebrané pojmy z politickej teórie. Vmontovať do hodnotenia cirkevných pomerov prívlastky fanúšikov tradičných inštitúcií a nepísaných zákonov v kontraste s prívržencami slobodného trhu a individuálnej zodpovednosti nie je práve najšťastnejšie. Ak niečo funguje (a to tiež iba v obmedzenej miere) v súvislosti s Davidom Cameronom, nemusí byť vhodné na použitie v analýzach katolíckej cirkvi. Ďalším nedorozumením je kombinovať konzervativizmus či liberalizmus so schopnosťou pápežov mediálne vystupovať, vziať do náručia choré černošské dieťa alebo sa po skončení nedeľného Anjel Pána, nedajbože, (dajbože?) zasmiať. Milí konzervatívci a prísni suchárski liberáli takéto súdy komplikujú! Ak sa myslí na konzervatívne názory na sexuálnu morálku a pevne zastávané cirkevné dogmy, je to vlastne celkom jednoduché. Z princípu veci pápež nemôže byť iný ako konzervatívny. Pozor, vlastne môže byť, ale to by jeho pozícia musela byť iná. Ak by bol jedným z mnohých biskupov, bratom vo viere, ktorý načúva ostatným a „iba“ spirituálne orientovaným mužom, nemusel by nutne byť konzervatívny.

Logika uzavretej štruktúry

Momentálne však ide o garanta cirkevného učiteľského úradu, o Hlavu, ktorej sa nemožno protiiviť, o neomylného Učiteľa a Otca. Z princípu inštitucionalizovaného náboženstva, ktoré v katolíckej cirkvi dosiahlo pozoruhodnú úroveň, musí byť konzervatívny. Odkiaľ by sa „liberál“ vzal? Bol by importovaný z cudzej planéty alebo z Tibetu? Každý, kto prešiel sitom cirkevnej kariéry a začal si na seba obliekať kardinálsky purpur, osvedčil svoju lojalitu, je bezpečným členom štruktúry, nevybočuje, neohrozuje. Pri uvažovaní o budúcom pápežovi teda nejde o veľké hádanky. Výsledok je zrejmý. Jediné, čo môže byť také alebo onaké, je práve tá schopnosť zasmiať sa v neďelu na obed nad námestím sv. Ríma na vlastnom vtip... Nejde iba o výkon moci a personálne rozhodnutia. Ak cirkev seba samu chápe ako nosi-

teľku pravdy o morálke a dogmatizovanej viere, nemôže inak. Môže inak, ale to bude revolúcia iného druhu. To by muselo naplno zaznieť, že na prvom mieste je individuálne svedomie, že intimita v posteli nie sú predmetom záujmu evanjelií, že k životom zneistených a nedokonalých ľudí patria aj partnerské rozchody a iné trápenia, že zmena je nezriedka iba iným menom pre vernosť. Katolícka cirkev toto nebude riskovať, vlastne ani neexistuje dopyt tohto druhu. Každý, kto cíti veci odlišne od tejto globálnej kultúrnoetickej sily, musí vo svojom živote šliapať po nevychodených chodníkoch bez asistencie pápeža, či sa vie smiať, alebo nie. Aby som nezostal „konzervatívny“ vo svojej jedinej pravde, priznávam, že celá vec je ešte o kúsok zložitejšia. Mať na zreteli vyššie uvedené súvislosti by však nemalo nikomu uškodiť.

Eubomír Jaško, SME 19/02/2013

Ženský kláštor a 2 500 eur. To bude penzia Benedikta XVI.

Po odchode z čela katolíckej cirkvi bude o pápeža Benedikta XVI. dobre postarané. Pápežskú penziu si bude užívať vo vatikánskom kláštore, kde sa oňho postarajú rádomové sestry dominikánky. Podľa talianskych médií bude dostávať biskupský dôchodok 2 500 eur mesačne. Navyše mu zostane meno Benedikt XVI. - ani po 28. februári, keď abdikuje, sa k svojmu civilnému menu Joseph Ratzinger totiž nevráti. Pápež na dôchodku Do spoločnosti dominikánok sa však Benedikt nedostane okamžite po odstúpení. Najskôr sa na istý čas presunie do 30 kilometrov vzdialeného pápežského letného sídla v Castel Gandolfo. Tam počká, kým sa skončí oprava ženského kláštora Mater Ecclesiae vo vatikánskych záhradách. Naďalej mu pritom bude asistovať jeho osobný tajomník Georg Gänswein. Vo Vatikáne je tiež otvorenou otázkou to, akú funkciu Benedikt po rezignácii prijme. Najčastejšie sa hovorí o úrade emeritného rímskeho biskupa. Ak by ho však jeho nástupca v kresle pápeža opäť vymenoval za kardinála, penzia by sa mu

zdvojnásobila. Mesačne by tak mal k dispozícii päťtisíc eur. Pozornosť médií púta takisto blížiaci sa voľba nového pápeža. Podľa posledných informácií by sa mohla konať hneď po abdikácii pápeža. Dátum voľby je pritom stále záhadou aj pre samotných predstaviteľov cirkvi. „My takisto čakáme na oznámenie. Začiatok konkláve bude definitívne známy až po 28. februári,“ povedal pre HN hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik. Čakanie na voľbu Hoci favoritom je podľa stávkových kancelárií taliansky kardinál Angelo Scola, to, kto Benedikta v skutočnosti nahradí, si zatiaľ povedať netrúfa nikto. Slovenskí kardináli Jozef Tomko a Ján Chryzostom Korec do konkláve v Sixtínskej kaplnke nezasiahnu. „Naši kardináli už presiahli 80 rokov, preto nebudú pristupovať k voľbe pápeža,“ doplnil Kováčik.

(esm), HN 19/02/2013

2500 eur bude dôchodok Benedikta XVI. po odstúpení

Za odchádzajúceho pápeža Benedikta sa včera modlili katolícky z paraguajského mesta Caacupe.

Kontroverzné súsošie

Po tom, ako ministerstvo kultúry zastavilo dotáciu na sochu svätých Cyrila, Metoda a Gorazda, sa čoraz hlasnejšie hovorí o tom, že tohtoročné júlové oslavy budú bez kontroverzného súsošia. Na jej úpravách sa pracuje, no nikto nevie povedať, kedy bude hotová.

Štát mal na sochu prispieť sumou deväťdesiat tisíc eur. Rezort kultúry však koncom januára vyhlásil, že peniaze na projekt neposkytne. Reálne preto hrozí, že tohtoročné júlové oslavy tisícstopäťdesiateho výročia príchodu solúnskych bratov sa budú musieť pravdepodobne zaobísť bez sochy, ktorú plánovala v Bratislave osadiť Matica slovenská.

Marián Tkáč, predseda Matice slovenskej: „Ja spolu s kolegami, a dokonca aj s predstaviteľmi hlavného mesta robíme všetko pre to, aby súsošie v Bratislave ešte toho roku bolo. A to je v tejto chvíli všetko, čo chcem a môžem vo veci povedať, aby sme zbytočne nekládli prekážky nášmu pozitívnemu záujmu.“

Redaktorka: „Mestskí poslanci najprv chceli dať bronzové súsošie nadživotných vierozvestcov na hrad, alebo Gorazdovu ulicu. Hurbanovo námestie, ktoré presadzovala Matica slovenská, vlni v septembri zamietli. O mesiac neskôr už námestie schválili, problémovou sa však stala zasa socha.“

Marta Černá, poslankyňa MsZ (BPP): „Nie. Viem si predstaviť lepšiu sochu.“

Redaktor: „Prečo sa vám nepáči tá pôvodná?“

Marta Černá, poslankyňa MsZ (BPP): „Vám sa páči tá koncentračnícka podoba tých svätých? Až takí koncentračnícki asi neboli.“

Ľudmila Farkašovská, poslankyňa MsZ (SF): „Spôsob, akým sa na nás ide, mi skôr prekáža ako samotný ten fakt, že či to bude táto socha a na tomto námestí.“

Redaktorka: „Primátor Milan Ftáčnik potvrdil, že o novej podobe vierozvestcov už diskutoval s predsedom Matice slovenskej, s predstaviteľmi Konferencie biskupov Slovenska a Spoločnosti svätého Cyrila, Metoda a Gorazda, a tí ho ubezpečili, že to stihnú.“

TV Bratislava, 18/02/2013

Penzia 5 000 eur?

Pápež Benedikt XVI. dostane slušnú rentu, má však zdravotné problémy

Po svojej rezignácii bude Benedikt XVI. žiť najskôr v letnej pápežskej rezidencii a po dokončení renovácií kláštora vo Vatikáne sa presunie tam. Starat' sa o neho budú rádové sestry, k tomu bude mať dôchodok minimálne 2 500 eur. A možno až dvojnásobok!

Sumu 2 500 eur vyrátal taliansky denník La Stampa na základe bežnej penzie emeritného biskupa v Taliansku, keďže tento post by mal po odstúpení Benedikt XVI. zastávať. „Pápež nepoberá žiaden plat. Preto je iste aj jeho dôchodkové zabezpečenie riešené individuálne,“ povedal nám Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska. Možné však je aj to, že pápežov nástupca mu udelí titul kardinála. Vtedy by jeho penzia narástla na 5-tisíc eur mesačne. Po odchode z funkcie 28. februára bude Benedikt XVI. bývať v letnom sídle v Castel Gandolfo neďaleko Ríma. Sprevádzať ho bude aj jeho tajomník Georg Gänswein, ktorý mu bude neustále k dispozícii. V pápežskej vile však zostane len dovtedy, kým zrekonštruujú bývalý ženský kláštor Mater Ecclesiae vo vatikánskych záhradách. Keď sa tu Benedikt XVI., ktorý zrejme neprijme späť svoje občianske meno Joseph Ratzinger, premiestni, starať sa o neho budú mnišky z rádu Memores Domini.

Nevidí na jedno oko?

Nemecký novinár Peter Seewald prezradil, že pápež takmer nevidí na ľavé oko a vyzerá mimoriadne unavené. „Zhoršil sa mu sluch

a extrémne schudol. Jeho osobný krajičír mal problémy s prešivaním jeho oblečenia,“ povedal novinár a spisovateľ, ktorý s pápežom pracoval v roku 2010 na jeho knihe. „Nikdy som ho nevidel takého vyčerpaného,“ dodal. (sim, pfk)

Kto platí našim duchovným dôchodky?

Platy duchovných upravuje nariadenie vlády SR. Odvíjajú sa od počtu odslužených rokov a od funkcie. Ak cirkev ocení vysokú kvalitu duchovného, môže mu priznať zvýšenie platu až o 30 percent. Dôchodky im vypláca Sociálna poisťovňa, tak ako je to u bežných ľudí, a vypočítavajú sa z uvedených tabuľkových platov v hrubom. (pfk)

Plus jeden deň 19/02/2013

Do 3 rokov	251 až 457 eur
od 3 do 6 rokov	262 až 477 eur
od 6 do 9 rokov	273 až 497 eur
od 9 do 12 rokov	283 až 518 eur
od 12 do 15 rokov	295 až 538 eur
od 15 do 18 rokov	306 až 558 eur
od 18 do 21 rokov	317 až 578 eur
od 21 do 24 rokov	329 až 599 eur
od 24 do 27 rokov	340 až 620 eur
od 27 do 30 rokov	352 až 641 eur
nad 30 rokov	363 až 663 eur

castel gandolfo: Sem sa pápež presunie dočasne po svojom odstúpení.

mater ecclesiae: Do bývalého ženského kláštora sa Benedikt XVI. nast'ahuje po dokončení jeho rekonštrukcie.

Skorší termín konkláve

Dosluhujúci pápež Benedikt XVI. by mohol ešte pred odchodom z úradu zmeniť pravidlá začiatku konkláve. Zmeny by mohli umožniť skorší termín voľby nového pápeža. Urobiť by tak musel prijatí dekrétu. Možnosť skrátenia čakacej lehoty na nového pápeža pripustil hovorca Svätej stolice Federico Lombardi. Benedikt XVI. minulý týždeň šokoval svet keď oznámil, že 28. februára rezignuje z postu pápeža. Vatikán pôvodne naznačoval, že kolégium kardinálov by si malo hlavu rímskokatolíckej cirkvi zvoliť do Veľkej noci. Podľa súčasných noriem by sa mali kardináli stretnúť 15 – 20 dní po odstúpení pápeža. Lombardi však nevylúčil, že by sa mohlo konkláve začať aj prvý deň po Benediktovom odstúpení.

TA3, 20/02/2013

Kto zvolí pápeža?

Najväčšie zastúpenie na konkláve má Európa

Starý pápež ešte neodišiel a o novom sa zatiaľ vedú len dohady, no jedno je isté. Nečaká ho nič jednoduché. Bude si musieť poriadne vyhrnúť rukávy, aby najpočetnejšie náboženstvo na svete nestratilo svoj primát.

Kto rozhodne o novej hlave katolíckej cirkvi? Ako a kde sa bude voľba odohrávať? Ktorý kontinent bude mať hlavné slovo? Na tieto a ďalšie otázky sa dozvieme odpoveď v našej infografike.

Ako sa bude voľba odohrávať

Benedikt XVI. sa vzdá úradu 28. februára o osmej hodine večer. Keďže nezomrel, nezačne sa oficiálne deväťdňové obdobie smútku nazývané novemdiales. Konkláve sa zide k voľbe v Sixtínskej kaplnke tradične v pätnásty až dvadsiaty deň od smrti pápeža. Podľa zdrojov z Vatikánu je pravdepodobné, že konkláve zasadne už na začiatku marca. Kardináli budú v kaplnke izolovaní od okolitého

sveta, pokiaľ voľba nebude ukončená. Pravdepodobne potrvá niekoľko dní.

Kardináli, ktorí zvolia nového pápeža

Pozrite sa, aké je zastúpenie kardinálov z jednotlivých kontinentov v konkláve, ktorí vyberú hlavu rímskokatolíckej cirkvi. Voľiť nemôžu kardináli, ktorí dovŕšili vek 80 rokov. Pravidlo zaviedol pápež Pavol VI., ktorý bol v úrade v rokoch 1963 až 1978. Z tohto dôvodu sa na voľbe nezúčastní napríklad kardinál Jozef Tomko.

Súperenie vo vedení cirkvi

Pri voľbe nového pápeža sa bude prihliadať aj na to, či výberom kandidáta z Afriky či Latinskej Ameriky kardináli potvrdia rastúci vplyv týchto kontinentov a ich veriacich na úkor Európy. (plus 0,21 percenta katolíkov v africkej populácii v r. 2010 + 6 140 000 veriacich) (mínus 0,01 percenta v európskej populácii v r. 2010 - 894 000 veriacich)

(ukr), Plus jeden deň 20/02/2013

Angelo – pápežov pekár, pekárov pápež

Vo vychýrenej rímskej pekárni Arrigoni Angelo si kupoval tradičné pečivo Joseph Ratzinger v období, keď bol kardinálom. A s iným pápežom mal majiteľ obchodu Angelo do činenia, ešte keď bol malý chlapec. Keď ochorel mladý asistent pápeža Jána XXIII., Angelo Svätému Otcovi odniesol v zamknutej škatuli čerstvý chlieb.

Otec pekára, ku ktorému si chodia do obchodu Arrigoni Angelo radi kupovať vychýrené pečivo mnohí vatikánski duchovní, založil rodinný podnik v roku 1930. Angelo mal vždy jasno, čo bude v živote robiť, keďže toto povolanie sa dedí z otca na syna. Už v jeho útlom veku sa odohralo stretnutie, na ktoré nikdy nezabudne. „Keď som bol malý chlapec, asistent pápeža Jána XXIII. ochorel a otec ma poslal odnieť Svätému Otcovi čerstvý chlieb v škatuli zamknutej na kľúč,“ spomína si Angelo na neopako-

vateľnú poctu. S ďalším pápežom sa stretol o desiatky rokov neskôr, keď k nemu často chodil nakupovať aj Joseph Ratzinger v čase, keď bol ešte kardinálom.

Remeslá tu umierajú

Zrejme aj vďaka priazni vatikánskych duchovných a silnej tradícii sa podarilo Angelovi udržať svoju pekáreň nad vodou až dodnes. Trpkú príchut' umierajúcich remesiel však nájdete všade v historickej štvrti Borgo. „Táto ulica bola plná tesárov, umelcov a remeselníkov a teraz je väčšina z nich preč, keďže nedokázali konkurovať masovej výrobe,“ povzdychol si pekár. Spomína si dokonca aj na zvonára, ktorý niesol pochodň rodinného remesla datujúceho sa až do 14. storočia. „Mesto mu však vymeralo taký vysoký nájom, že musel odísť preč. Ktovie, čo je s ním teraz,“ zamyslel sa Angelo.

MILAN ŠIMÁK

Plus jeden deň 20/02/2013

Moderná krížová cesta

Krížová cesta s pätnástimi zastávkami. Aj taká existuje a nenájdete ju v kostole, ale na peróne Múzea dopravy v Bratislave. Až do konca Veľkej noci by mala byť zastávkou pre tých, ktorí chcú popremýšľať. Je dielom známeho výtvarníka Fera Guldana. Obrazy a objekty Fera Guldana, ktoré osadil na nástupišti múzea, symbolizujú pôstne obdobie. V zimných mesiacoch cíti človek pri ich prehliadke chlad a znáša vrtochy počasia. Ale o tom to vraj má byť.

Fero Guldan, výtvarník: „Moja babka ma ... tým príjemným spôsobom, že rybonka moja, len sa s Pánom Bohom nespusti a s boľševikmi sa nikdy nedaj dohromady. Tak to je o tom, že ľudová zbožnosť proste žije.“

Peter Marák, riaditeľ Múzea dopravy Bratislave: „Spojenie nostalgie so zamyslením nad zmyslom života nad vierou, nad cestou nádeje a utrpenia, môže sa udiať aj v takom priestore, ako je múzeum.“

Redaktorka: „Krížovú cestu poznajú kresťania v podobe štrnástich zastavení, pričom každý výjav symbolizuje Krista, ktorý nesie kríž až do momentu, kedy na ňom položí život. Krížová cesta Fera Guldana je trochu iná. Výrazne poznačená dobovými prvkami a s jednou zastávkou navyše.“

Fero Guldan, výtvarník: „Keďže už málokto chodí do kostola, tak ja pridávam pätnásť a nech je tam aj zmŕtvychvstanie.“

Lubomír Felde, spisovateľ: „Ja si myslím, že my obyčajní ľudia, ktorí sa živíme prácou, máme pôstne obdobie celý život, zatiaľ čo tí druhí ho nemajú nikdy. Ale nesťažujeme sa, pretože žiť sa prácou je krásne. To je ten najkrajší pôst.“

Redaktorka: „Uznávaný slovenský výtvarník už vystavoval aj v Spojených štátoch, dostal niekoľko ocenení a zapája sa aj do dobročinných projektov. Jeho výstavu Krížové cesty môžete obdivovať na peróne prvej parnej železnice až do Veľkonočného pondelka.“

Monika Hucáková
STV 1, 19/02/2013

Kardinál Mahony pobúril veriacich

Americký kardinál potrestaný za pedofiliu má voliť pápeža. Veriaci sa búria. Cirkev zakázala Rogerovi Mahonymu vykonávať obrady a administratívu, pretože kryl pedofilný škandál kňazov v Los Angeles. Proti jeho účasti na konkláve už začali veriaci spisovať petíciu. Podľa cirkevného práva mu v tom však nemožno brániť.

STV 1, 19/02/2013

Chce zachovať pápežov prsteň

Rímsky klenotník Claudio Franchi dúfa, že pečatný prsteň, ktorý na začiatku pontifikátu vyrobil pre pápeža Benedikta XVI., nebude v súlade s tradíciou zničený, ale zostane zachovaný a vystavený v múzeu. Je zvykom, že po smrti pápeža jeho pečatný prsteň zničí kardinál – camerlengo – najčastejšie úderom kladivom. Vysokú pravdepodobnosť, že sa tak stane aj v tomto prípade, potvrdil aj hovorca Vatikánu Federico Lombardi.

sita, tasr, Peter Dodek
Šport 21/02/2013

Vedeli, že chradne

Taliansky denník držal v tajnosti zdravotný stav Benedikta XVI.

Médiá v Taliansku zverejnili detaily zdravotného stavu odstupujúceho pápeža až včera, aj keď o nich vedeli už dávno. Benedikt XVI. má dlhodobé problémy s tlakom, oslepol na ľavé oko a sťažka chodí.

Novinár Marco Tosatti, dlhoročný korešpondent talianskeho denníka La Stampa, zverejnil informácie o pápežovom zdraví včera. O jeho stave však vedel už dlhší čas, ale rozhodol sa to držať v tajnosti až do pápežovho odstúpenia. Podľa Tosattihho má Benedikt XVI. vážne ťažkosti s vysokým tlakom a lekári mu preto zakázali aj cestu do Brazílie. Okrem toho má pápež problémy s chôdzou, trápi ho nepokojný spánok a oslepol na ľavé oko. „Celkový obraz vypovedá o jeho zhoršujúcom sa zdraví a ubúdajúcich silách,“ napísal Tosatti. (sim), Plus jeden deň 21/02/2013

Z Vatikánu nedobytná pevnosť

Vatikán sa mení na nedobytnú pevnosť. Kardináli, ktorí budú vyberať nového pápeža, budú celkom odstrihnutí od sveta.

Ďalším zakázaným ovocím sa pre nich stáva internet a sociálne siete.

Voľba nového pápeža sa blíži. Kým médiá špekulujú, ktorý z kardinálov by mohol vymeniť Benedikta XVI., na svetlo sveta vychádzajú novinky zo zákulisia tajnej voľby. Počas konkláve je zakázaný akýkoľvek kontakt kardinálov so svetom. Nesmú telefonovať, pozeráť televíziu, čítať noviny, a najnovšie majú zakázaný aj internet. Médiá si medzitým zobrali na mušku kardinálov, ktorí v Sixtínskej kaplnke zvolia novú hlavu cirkvi. Je medzi nimi napríklad aj bývalý arcibiskup z Los Angeles, potrestaný za pedofiliu. Veriaci sa búria.

Claudio Hummes, kardinál: „Ja si myslím, že celú záležitosť musia dô-

kladne vyšetriť. Podľa mňa kardinál Mahony neurobil nič zlé.“

José Saraiva Martins, kardinál: „Ja som dnes ešte nečítal noviny, neviem.“

Jakub Laca, redaktor: „Duchovný mal kryť pedofilné škandály katolíckych kňazov, za čo mu cirkev zakázala vykonávať niektoré obrady. Veriaci už proti nemu spisujú petíciu. Zaujímavosťou je, že pápežom sa nemôže stať, a ani ho nemôže vybrať kardinál starší ako osemdesiat rokov. Najmenej dvaja sa už teda voľby nezúčastnia. Okrúhle výročie oslávia práve v čase konania konkláve. Napriek tomu, že presný dátum voľby pápeža stále nie je známy, nástupca Benedikta XVI. sa už teraz môže tešiť na prílev nových onlineových priateľov. Konto pápeža na Twitteri sleduje už jeden a pol milióna ľudí.“ Markíza, 19/02/2013

Nového pápeža môže voliť muž, ktorý kryl pedofilov

Rozbehla sa petícia, aby kardinál Mahony nešiel na konkláve do Vatikánu. Poškodil mu sexuálny škandál jeho kňazov.

Úradovanie odchádzajúceho pápeža Benedikta XVI. poznačili pedofilné škandály, ktoré sa prevalili v posledných rokoch. Jeho nástupcu by mal vybrať aj muž, ktorý pedofilných kňazov kryl. Roger Mahony sa stal v roku 1985 arcibiskupom v Los Angeles. Keď sa dozvedel, že jeho kňazi zneužívali deti, nenahlasoval to polícii, ale presúval ich inam. Cirkev to zverejnila až nedávno, keď jej to prikázal súd.

Kardinálom ostal

Mahonyho nástupca Jose Gomez ho stiahol zo všetkých funkcií, no ostal mu titul kardinál. A keďže má menej ako 80 rokov, nič mu nebráni v tom, aby sa zúčastnil na konkláve a volil novú hlavu rímskokatolíckej cirkvi. Mahony už vyhlásil, že sa teší do Ríma, no americkí veriaci ho od toho odhovárajú. Petíciu podpísalo päťtisíc katolíkov, v Spojených štátoch pritom katolíci tvoria až štvrtinu obyvateľstva. „Prosíme vás, aby ste svojou účasťou na konkláve nena-

ťahovali škandál našej cirkvi, ktorú už dost' poškodilo zneužívanie detí. Potrestali vás a tým ste stratili aj možnosť mať hlas pri rozhodovaní o našej cirkvi,“ píše signatári petície.

Nechcú ho ani Taliani

Otázku, či by mal Mahony voliť nového pápeža, svojim čitateľom položil aj vplyvný taliansky katolícky magazín Famiglia Cristiana. Väčšina ľudí odpovedala záporne. „Mali by sme spochybňovať aj rozhodnutie Ducha Svätého na konkláve?“ napísala jedna z čitateľiek, ktorá sa postavila za Mahonyho. Konkláve sa má konať najskôr dva týždne po konci pontifikátu, teda 15. marca. Vatikán už pripustil, že Benedikt môže zmeniť pravidlá, aby sa začalo skôr. Staré pravidlá platili najmä pri smrti pápeža, aby sa kardináli stihli zísť v Ríme. Benedikt rezignáciu oznámil dva týždne dopredu a voliteľia tak môžu prísť skôr.

Kardinál Mahony by nemal ísť na konkláve, namiesto toho by sa mal stiahnuť do kláštora a modliť sa. čitateľ týždenníka Famiglia Cristiana

Matúš Krčmárik, SME 21/02/2013

Čína varuje Vatikán

Peking prítvrdil na nástupcu pápeža Benedikta XVI. Vyzval ho, aby nezasahoval do vnútroštátnych vecí Číny. Potvrdil tak pretrvávajúce napätie vo vzťahoch s Vatikánom po nečakanom odstúpení hlavy katolíckej cirkvi. Keď sa hovorcovi čínskeho ministerstva zahraničia Chung Lej spýtali, čo si myslí o pápežovej rezignácii, odpovedal: „Vatikán by sa nemal miešať do vnútorných záležitostí Číny.“ Medzi čínskou vládou a Vatikánom sú spory v otázke

menovania kňazov, ako aj v tom, kto má mať rozhodujúce slovo v cirkevných záležitostiach. Chung preto vyjadril nádej, že budúci pápež „vytvorí podmienky na zlepšenie bilaterálnych vzťahov“. Pritom naznačil, že Peking nedovolí ich napravenie bez ústupkov zo strany Vatikánu. Chung tiež vyzval Vatikán, aby prerušil diplomatické styky s Taiwanom. (sita), Plus jeden deň 20/02/2013

Pápež chce zmeniť pravidlá konkláve

O novej hlave cirkvi rozhodne aj muž, ktorý kryl pedofilných kňazov.

Mnohým vo Vatikáne sa zdá, že na meno nového pápeža treba čakať zbytočne dlho. Konkláve sa nezačne skôr ako 15 dní po konci pontifikátu, čo pri odchádzajúcom pápežovi Benediktovi XVI. znamená najskôr 15. marca. Preto sa hovorí, že Benedikt ešte rýchlo pravidlá zmení. Debatuje sa aj o tom, kto ho bude voliť. Na konkláve sa chystá aj kardinál Roger Mahony, ktorý ako arcibiskup Los Angeles kryl pedofilných kňazov. O funkciu prišiel, no právo voliť mu ostalo a chce ho využiť. (mak), SME 21/02/2013

Presvedčili pápeža Vatileaks?

Skutočnými dôvodmi rezignácie pápeža Benedikta XVI. sú rozsah aféry Vatileaks, týkajúci sa vnesených dokumentov, údajné homosexuálne vzťahy vatikánskych prelátov a ich vydierateľnosť a korupcia vo Vatikáne. Napísal to taliansky denník La Repubblica s odvolaním sa na vatikánske zdroje. (čtk), Pravda, 22.2.2013

Rezignácia pre škandály a homosexuálne aféry?!

Zdravotný stav a vek boli iba zámenkou. Aféra Vatileaks, korupcia v pápežskom štáte a údajné homosexuálne vzťahy vatikánskych prelátov. To majú byť skutočné dôvody, ktoré podľa talianskeho denníka La Repubblica stoja za rozhodnutím pápeža Benedikta XVI. rezignovať. Podľa nemenovaného zdroja bol Svätý Otec oboznámený so správou o nepravostiach vo Vatikáne.

Keď Benedikt XVI. prekvapujúco oznámil abdikáciu, ako dôvod uviedol svoj vek a zdravotný stav. Podľa zdrojov z Vatikánu boli však hlavným motívom pápežovho odchodu škandály v katolíckej cirkvi. Denník La Repubblica informuje, že 17. decembra priniesla Benediktovi XVI. trojica kardinálov 300-stranovú tajnú správu. Tá sa mala týkať aféry Vatileaks, čiže krádeže dôverných dokumentov, ktorej sa dopustil pápežov

komorník. V dokumente sa písalo aj o homosexuálnych vzťahoch vatikánskych prelátov, ktorých môžu pre ich tajomstvá ľahko vydierať. Už v ten deň sa mal podľa zdroja denníka pápež rozhodnúť odstúpiť. Podľa denníka kardináli pred Vianocami pápežovi opísali presný obraz o pomeroch vo Vatikáne. V správe sa hovorilo o „nečistých vplyvoch“ na členov kúrie a o sieti lobistov a finančných záujmov sprevádzaných sexuálnymi súvislosťami. Niektorí vysokopostavení preláti boli „zvonku vystavení vplyvu laikov“, s ktorými udržiavali vzťahy „svetskej povahy“. Kardináli dokonca údajne vytvorili tajnú homosexuálnu sieť, ktorá v Ríme a vo Vatikáne organizovala sexuálne schôdzky. Patrili k nej aj členovia kúrie, ktorí sú vraj pre svoju sexuálnu orientáciu ľahko vydierateľní.

(vc, čtk), Nový Čas 22/02/2013

Vyplatenie kompenzácií cirkvám

Česká vláda už tento týždeň podpíše zmluvy s cirkvami o vyplatení kompenzácií vo výške takmer šesťdesiat miliárd korún, čo je viac ako dve miliardy dvesto miliónov eur. Opozícia sa búri, že vláda má počkať na rozhodnutie ústavného súdu. Kabinet ale na to nevidí dôvod.

Česká vláda schválila obsah zmlúv s cirkvami, v ktorých sa štát zaviazal akú čiastku nasledujúcich tridsiatich rokoch cirkvám vyplatiť. Chce im okrem peňazí ponúknuť aj dlhopisy, ako povedal minister financií Miroslav Kalousek: „Cirkvi dostanú na výber koľko z tej čiastky, ktorá im prináleží, chcú vyplatiť v hotovosti a koľko budú chcieť vyplatiť, pokiaľ budú chcieť, v dlhopisoch za trhových podmienok.“

Boris Kršňák, redaktor: „Proti rozhodnutiu vlády protestuje opozícia. ČSSD vyzýva premiéra Nečasa, aby zmluvy zatiaľ nepodpisoval a počkal na rozhodnutie ústavného súdu.“

Rádio Slovensko, 21/02/2013

ISAF

Vráťme sa aj v tejto časti do Afganistanu medzi našich vojakov v operácii ISAF. Neoceniteľnú pomoc, radu a duchovnú podporu im dennodenne poskytuje kaplán Marián Bodolló. Celé hodiny je s vojakmi na ich pozíciách, sprevádza ich doslova na každom kroku, avšak jeho pracoviskom, ktoré je aj duchovným domovom všetkým, ktorí to potrebujú, je kostol.

kpt. Marián Bodolló, kaplán SLOVCON ISAF: „Je tu vlastne kaplnka, ktorá je určená pre vojakov aj ostatných kontingentov. Je tu hneď rozpísaný program bohoslužieb, omší, kto kedy má, plus samozrejme nejakých biblických hodín. Nie sú tu len samozrejme kresťania. Ako vidíte, je tu napríklad Jewish Bible Stories, takže máme tu aj židov, takže aj oni sem chodievajú na tie stíšenia, na tie biblické hodiny. Táto kaplnka pojme dvestodva osôb, vojakov, civilov, ktoľvek sem príde, potrebuje to duchovné stíšenie. Miesto na modlenie, kedy potrebuje byť sám, sa nachádza vlastne tam, kde sú aj posvätené elementy.“

STV 2, 21/02/2013

Obzrite si Dóm

Staromestský projekt Poznaj Staré Mesto pokračuje bezplatnou prehliadkou Dómu sv. Martina v Bratislave. Za múry katedrály sa môžete prísť pozrieť zajtra o 17.00. Dómom sv. Martina vás prevedie pomocný biskup Jozef Haľko. Porozpráva o období korunovácií, poodhalí históriu i súčasný život Dómu sv. Martina. **(sita), Plus jeden deň 19/02/2013**

Vatikán by volil Montiho, Berlusconi ho sklamal

Väčšina Talianov nechodí do kostola, ale o dianie vo Vatikáne sa zaujíma.

Predvolebná kampaň v Taliansku sa skončila, hlásili pozorovatelia začiatkom minulého týždňa, keď pápež Benedikt XVI. oznámil svoju rezignáciu. Téma nadchádzajúce voľby úplne zatičila. Aj keď väčšina Talianov nechodievajú na nedelňajšie omše, Vatikán je v krajine stále sledovanou témou, v médiách sa preberá všetko, čo pápež povie alebo urobí. Napríklad, keď sa cez víkend stretol s premiérom Mariom Montim. „Bolo to veľmi srdečné a intenzívne stretnutie,“ okomentoval to Vatikán. Montimu, ktorého stredová koalícia zaostáva za dvoma favoritmi volieb, by to mohlo priniesť hlasy nerozhodnutých katolíkov. Podľa posledných prieskumov je takých až tretina. V iných krajinách by sa možno hovorilo o nevhodnom zasahovaní cirkvi do politického života, no v Taliansku si to nikto nedovolí práve pre obavy, že by si pohneval voličov. Náhodou nemusí byť ani to, že na mítingu ľavicovej koalície Piera Luigiho Bersaniho deň po Montiho stretnutí s pápežom vystúpil Romano Prodi, veriaci ľavičiar, ktorý mal ako expremiér dobré vzťahy s Vatikánom. Cirkev pritom v minulosti podporovala Silvia Berlusconiho. Ani nie tak preto, že by súhlasila s jeho politikou a názormi, ale pre obavy, že by sa k moci dostala ľavica, ktorá by zaviedla partnerstvá osôb rovnakého pohlavia. Teraz sa to už zmenilo. Berlusconi si cirkev pohneval sexuálnymi a korupčnými škandálmi. „Ako blesk z jasného neba sa dinosaurus vrátil a uvrhol celú krajinu do chaosu,“ vyhlásil katolícky magazín Famiglia Cristiana v decembri, keď Berlusconi oznámil, že bude kandidovať **(mak), SME 22/02/2013**

Kazateľnica funguje ako reproduktor

Odkryté tajomstvá Dómu sv. Martina:

Katedrála sv. Martina je najväčším kostolom v Bratislave a jedným z najväčších na Slovensku. Hlavné mesto Slovenska zdobí už 600 rokov. Vydržala požiare, zdevastovali ju vandali aj sovietski vojaci. V katedrále korunovali 18 panovníkov, najznámejšou z nich bola Mária Terézia. Vysvätli tu okolo 1 000 kňazov, pokrstili asi 150-tisíc ľudí a v Dóme sa sobášilo aj pred hlavňami sovietskych samopalov. Oltáre, kazateľnica i sochy skrývajú príbehy, ktoré cirkevný historik Jozef Haľko v rámci akcie Poznaj Staré Mesto poodhalil aj pre čitateľov Nového Času. (jt, foto mh)

VOJNOVÝ OLTÁR Tento oltár postavili v roku 1916, teda počas prvej svetovej vojny. Manželky a sestry vojakov sa pri ňom modlili za svojich blízkych, ktorí bojovali na fronte. Na oltári pôvodne zobrazili aj husárskych vojakov či samotného cisára. Po vzniku ČSR však tieto reliéfy rozbili vandali.

REČNÍKA POČUŤ VŠADE Kazateľnica pochádza z roku 1867, jej kópia sa nachádza vo Viedni v Kostole sv. Alžbety. Doska nad rečníkom odráža a znásobuje zvuk, rečníka tak bolo počuť vo všetkých kútoch kostola. Už pred približne 100 rokmi tu vystúpil napríklad aj misionár z vtedajšej Barmy.

LUSTER SO SVIEČKAMI Pravdepodobne pochádza z Brati-

slavského hradu a jeho tvar by mal predstavovať obrátený kvet. Pôvodne sa v ňom používali skutočné sviece. Predpokladá sa, že do jeho vnútra sa vkladali ružové puky, keďže jeden z nich sa našiel v jednom z 10 kalíškov lustra.

KRSTITEĽNICA JE STARŠIA AKO CHRÁM

Spodná časť krstiteľnice je staršia ako samotná katedrála, vrchná časť pochádza z 19. storočia. V chráme pokrstili asi 150-tisíc ľudí. Medzi nimi bol napríklad aj známy vynálezca Ján Almužník Kempelen (1734 - 1804), ktorý ovládal sedem rečí a skonštruoval čerpadlo, ktoré na Hrad priviedlo vodu z Dunaja.

OLTÁR PANNY MÁRIE Oltár z roku 1911 zasvätili Sedembolestnej Panne Márii. Samotná socha je však oveľa staršia, pochádza ešte z roku 1642. Práve na tomto mieste začínali v minulosti pútnici svoju púť z Prešporku do rakúskeho Mariazellu. Pred sochou absolvovali prvé modlitby.

SOCHA SV. MARTINA Katedrále dominuje socha sv. Martina na koni v dobovej husárskej rovnošate. Súsošie z 18. storočia zobrazuje svätca, ako šablou reže svoj plášť a polovicu z neho dáva žobrákovi. Sv. Martin bol známy práve svojou pomocou chorým a trpiacim.

Dóm sv. Martina je katedrálou od roku 2008. Vtedy sa stal diecéznym chrámom Bratislavskej arcidiocézy. **Nový Čas 22/02/2013**

Problém s pozemkami v košickej botanickej záhrade má vyriešiť dotácia z rezortu školstva

Ministerstvo školstva schválilo dotáciu 615 000 eur na odkúpenie pozemku, na ktorom stojí hospodárska časť košickej Botanickej záhrady Univerzity Pavla Jozefa Šafárika. Pozemok totiž patrí Rádu dominikánov, ktorý minulý rok avizoval ukončenie prenájmu a zámer túto časť odpredať.

Jaroslava Oravcová, hovorkyňa UPJŠ Košice: „Pozemky sú pre botanickeú záhradu kľúčové vzhľadom na to, že sa na nich nachádza hospodárske zázemie. Ide o rôzne pestovateľské zariadenia,

denné skleníky na uchovávanie a pestovanie rastlín a sklady mechanizmov a materiálu. Tieto sa nachádzajú na približne 1,5 hektára plochy, ktorá patrí Rádu dominikánov. Strata tohto územia by vážne narušila činnosť botanickej záhrady.“

Boris Urbančík, redaktor RTVS: „Ďalších 5 hektárov pozemkov dá Dominikánsky konvent univerzite do dlhodobého prenájmu. Z celkovej rozlohy botanickej záhrady patrí cirkvi približne tretina.“

Rádio Regina, 21.2.2013

Bratia ktorí zmenili svet - Konštantín a Metod

Zostavili nové písmo, zaviedli bohoslužby v jazyku Slovanov. Solúnski bratia Konštantín a Metod prišli na naše územie pred 1150 rokmi. S ich misiou, dielom a odkazom pre dnešok, sa môžete zoznámiť na Bratislavskom hrade.

Písal sa rok 863. Knieža Rastislav pozval na Veľkú Moravu byzantskú misiu na čele so solúnskymi bratmi Konštantínom a Metodom.

Matej Ruttikay, archeológ: „Oni prišli na Veľkú Moravu, prišli z civilizovaného sveta, byzantského, do viac-menej trošičky zaostalej krajiny, ale archeológia už dnes dokazuje, že už v tom období tu boli veľké mocenské centrá. Samotná Nitra napríklad mala väčší rozmer ako dnešná Nitra.“

Patricia Pružinská, redaktorka RTVS: „Slovania sa s kresťanstvom zoznámili ešte pred príchodom solúnskych bratov a to vďaka misionárom zo západnej a južnej Európy.“

Vladimír Turčan, archeológ: „Už tu boli misie, ako sa píše v písomných prameňoch, zvlášť z Grécka a z Nemiec a teda ani neboli zvierozvestci, ale prišli na pozvanie moravského panovníka a na to aby buď doval štátnosť aj z hľadiska zvnútra, z hľadiska zahranično-politického, potreboval mať tú misiu pod svojou kontrolou.“

Patricia Pružinská, redaktorka RTVS: „Hmotným dôkazom, že Konštantín a Metod neprišli do čisto pohanského prostredia, sú pozlátané plakety, ktoré našli na hradiisku Bojná pri Topoľčanoch.“

Anna Piatrová, spoluautorka výstavy: „Zaujímavé sú práve tým, že pochádzajú zo začiatku 9. storočia. Sú to vlastne najstaršie nálezy na našom území s kresťanskou symbolikou z obdobia pred príchodom svätých Cyrila a Metoda.“

Patricia Pružinská, redaktorka RTVS: „Byzantská misia často inšpiruje aj umelcov. Napríklad vo fantázii Evy Trizuliakovej ožívajú postavy solúnskych bratov i veľkomoravských panovníkov. Na výstave nechýba ani odpis Proglasu, prvej známej básne v staroslovenčine, ktorú s veľkou pravdepodobnosťou zložil svätý Cyril.“ **STV 1, 21/02/2013**

Odpustia im pokutu 66 000 eur?

„Sokolov“ starobinec nemá v poriadku papiere, úrady sú však zmierlivé

Samé komplikácie! Domov dôchodcov v Jacovciach mal byť už tri mesiace hotový, realita je však iná. Zistili sme, že stavebníci majú opletačky s povoleniami a v rozpore s predpismi konali už v minulosti.

Honosný domov dôchodcov vyrastá v rodnej dedine emeritného arcibiskupa Jána Sokola. Stavť ho začalo združenie Metropolitánik, ktorému šéfoval Sokolov synovec Jozef. Financovanie tejto stavby však vyvolalo plno otázok. Združenie naň dostalo 666-tisíc eur od Trnavskej arcidiecézy, podľa Jána Sokola išlo o štedrý dar od bezdetných amerických manželov Garbovcov. Podľa audítorky však táto transakcia nebola zaevidovaná v účtovníctve arcidiecézy.

Meškajú tri mesiace

Problémy s peniazmi sú však len začiatkom. V novembri 2009 museli Metropolitániku vydať dodatočné stavebné povolenie. „Menili projekt pre podlažie, komplikovali im to spodné vody,“ vysvetlil nám starosta obce Imrich Hermann. Dodatočné stavebné povolenie začalo platiť 20. novembra 2009, píše sa v ňom, že stavba bude dokončená do 36 mesiacov, čiže mala byť hotová už vlni v novembri. Nestalo sa tak.

Dostanú pokutu?

„Nehrozi im sankcia. My ich upozorníme, nech požiadajú o predĺženie stavebného povolenia. Je to štandardný postup,“ hovorí starosta. No zdá sa, že to až taký bežný postup nie je. „Staromestský stavebný úrad riešil prípady, keď stavebník nepožiadaval o predĺženie stavebného povolenia. Ak je stavebníkom právnická osoba, úrad udelí pokutu do výšky 66 837 eur,“ povedal hovorca bratislavského Starého Mesta Tomáš Halán. Chceli sme osloviť aj súčasného šéfa Metropolitánika Ľubomíra Božanského. No hneď po predstavení zložil telefón a viac nedvíhal. Starosta obce však raz už pokutu Metropolitániku napačil. Dôvodom bolo, že v areáli vypílili stromy. „Rozhodnutie na výrub sme vydali, ale oni to zrealizovali skôr, ako to nadobudlo právoplatnosť,“ hovorí starosta. Výšku pokuty nechcel zverejniť.

Pri masovom hrobe?

Domov dôchodcov rastie pri starom kostolíku. Robili tu archeologický prieskum. Podľa miestnych našli ľudské kosti. „O tom neviem. Z druhej strany kostola je kríž. Pamätníci hovoria, že by sa pod ním mal nachádzať spoločný hrob obetí moru,“ hovorí Hermann. Momentálne budovu zateplujú a pracujú tu plynári. **EVA PRISTAŠOVÁ**

Plus jeden deň 22/02/2013

Výpredaj s Benediktom

V Ríme a vo Vatikáne sa začal výpredaj suvenírov s motívom pápeža. Obchodníci sa musia starého tovaru čo najskôr zbaviť. O pár týždňov zaplavá trh suveníry s novým pápežom.

Nakupovať v Taliansku sa teraz oplatí. V niektorých obchodoch vraj automaticky k nákupu prikladajú ako darček kalendár s Benediktovou fotografiou. Väčšina obchodníkov si totiž urobila zásoby tovaru s Benediktovým portrétom na dva aj tri roky dopredu. Teraz idú až do krajnosti, aby znížili potenciálne straty. **Markíza, 21/02/2013**

Šijú pre nového pápeža

Krajčírsky salón Gamareli začal šiť oblečenie pre nástupcu Benedikta XVI. Hoci nového pápeža zvolí konkláve až v marci, krajčírky majú už teraz plné ruky práce. Podľa tradície šijú odev v troch rôznych veľkostiach. Spotrebujú naň 12 metrov vlnenej látky najvyššej kvality a niekoľko metrov hodvábu. Salón dostal objednávku krátko po tom, ako pápež oznámil, že posledný februárový deň odstúpi. Majiteľ krajčírstva sa pred novinármi preriekol, že Vatikán salónu prezradil mená 10 najpravdepodobnejších kandidátov na pápežský úrad, aby krajčírkam uľahčil prácu. **TA3, 21.2.2013**